

ЗАМАН

Газета издается на балкарском языке с 1924 года

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУН ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

Интернет-версия: zamankbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТЮБЕШИУ

Федерация Советни Председатели bla Къабарты-Малкъарны Башчысы Юрий Коков
республиканы социал сферасын bla экономикасын айнтышуну баш жолларын сюзгенди.

Федерация Советни Председатели Валентина Матвиенко Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Юрий Коков bla тюбешгенді. Ушакыны кезиүонде РФ-ни субъектини социал сферасын bla экономикасын айнтышуну баш жолларын сюзгенди.

ЭЛ МЮЛК

Консерваланы чыгъарыу дайым ёседи

Бизни къиралда импортну алышындырыу
программасы тийшиликтеде Къабарты-Малкъарда тахта көттегендөн этилген консерваланы

да быйыл сөгиз миллиондан артыкъ условный
банка продукция бергенди. Саулан алғы
айтханда уа, Россия Федерацияны башка регионларына республика 200 миллиондан аслам
банка консервала жибергенди.

КъМР-ни Башчысыны bla Правительствосуну пресс-службасы.

КОМИССИЯ

Инвесторлагъя къолайлы болумла къалай къуралғанларыны юсюнден баргъанды сөз

Тюнене КъМР-ни Правительствосуну юйонде
РФ-ни субъектлеринде
инвестиция болумнан Миллет рейтингин къураугъа
хазырланыу эм Къабарты-
Малкъарда бу халны иги-
лендириуде эм иткесиңи-
ланы сингидириу жаны bla
правительстволу комиссияны
кезиулю жыйылытуу
богъанды. Аны премьер-
министрине къултугъун тол-
тургъан Владимир Болото-
ков бардыргъанды.

Ол рейтингин къураугъа хазырланыу жаны bla тийшилди
мадарла толтурулгъанларын
чертгенді. «Предприниматель-
лелеге тап болумлагъя, инве-
сторла кеслерини ахчаларын
республикага салырча мадарлагъя энчи эс буургъа
тийшилди. Аны bla биргө
бизнесменлөгө не жаны bla
да болушпукъ эттерге, керекли
документлени, инфраструктура
жумушланы да заманында, бол-
жалланы созмай тамамлары
тийшилди», - деп чертгенді ол.

Биринчиден, КъМР-ни Пра-

вительствосунда проект ишни
къурау жаны bla баш магъана-
лы жумушланы планы жашауда
къалай бардырылганына къа-
ралгъанды. Ол республиканы
Башчысында Инвестицияла эм
предпринимательство жаны
бла советин протокол эсгерти-
улерине тийшиликтеде къабыл
көрлөндөн.

КъМР-ни экономиканы айнты-
туу министрини орунбасары
Темиркан Баждуугов РФ-ни
субъектлеринде инвестиция
түйшилди», - деп чертгенді ол.

килеринде правительству
комиссия, аны ишини планы,
жуулалы органлары борчлары
эмда КъМР-ни Башчысында
Инвестицияла эм предпринимательство
жаны бла совет, башха
структуралда ишлекнелерин
билдиргенді. Дағыда толту-
руучулач органдада проект
ишни бардырыу жаны bla про-
граммала, аланы тамамлаугъа
жуулалы къулукъчула да бел-
гиленгенді.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Табийгъат кюч

Сакъ жауунладан сора хаталадан къутуладыла

Алпакъаълда къаты жауун жауун, бир-бир жерледе уа буз да урл, Терк, Элбурс, Лескен районлагъа улду хата жеттэнди. КъМР-ни Башчысы Юрий Кокову байргуу bla табийгъат къыйынлыкъ сынаңан жерлөгө правительству комиссия баргъанды. Сакъ жауунла көлтиргөн хатаны къыхса заманы ичинде кетериргө, юйлери, мюлкериине заран тюшгөнгөлөгө даяшишилди болжуплукъ эттере деп, аллай борч салынганды.

Терк мадар этген службала да, мычымай, керекли жерлөгө жетип, байрым кюн эрттенлигке адамла ток bla жалчытылынчы этгенди, жел алттан, буз тешен юй башлагъа, школгъа ремонт этиледи. Эки минг гектардан аслам жерде битимле жарасууз болгъанлары bla байламлы комиссия зараны тергей турдады.

КъМР-ни Башчысыны bla
Правительствосуну пресс-службасы.

Лескен муниципал районну Озрек элини бир
кесегинде бир-бир ишлөгө чек салыуну
(карантин тохтаждырыну) юсюнден
Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

БҮЙРУГЪУ

Лескен муниципал районну
Озрек элини көтүргөн аур-
удан ауругъан мал ачыкъланнан-
ганы bla байламлы, Россия
Федерацияны «Ветеринарияны
юсюнден» 1993 жылда 14 майда
чыгарылган 4979-1-чи номерли
Законуну 17-чи статьясына
тийшиликтеде эмда Къабарты-
Малкъар Республиканы Ветеринария управленисыны
башчысыны 2017 жылда 18 июльда
чыгарылган 38/02-1425-чи
номерли орууна таалын, къутургъан ауруун терк окына
тунчкудур муратда:

1.Лескен муниципал районну
Озрек элини север-запад, кес-
сигинде орналган алгъынны
къой ферманы тийресини төг-
регинде 100 метр узакълыкъта
дери бир-бир ишлөгө 60 кюннеге
чек салырға (карантин тохтаждырынгъа).
2.Карантинни кезиүонде мал-
ланы, итлени bla киштиклини
бу байрукъын 1-чи пунктунда
белгиленгөн тийрелден ты-
шына чыгарырға, аланы ол
жерледе сатарға да эркин
этимдейді.
3.Къабарты-Малкъар Республиканы Ветеринария управ-
ленисы Лескен муниципал
районну жер-жерли администрациясы bla биргө къутургъан
ауруун тунчкудур жана bla
мадарла жаращырыгъа эмда
аланы толтурурга көрекди.
4.Бу байрукъ къабыл көр-
ген кюнден башлап кючюне
киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2017 жыл 20 июль, №77-РГ

Ю.КОКОВ.

Жазылып

Бусагъатда да онг барды

Хурметли шүёхлә!

Сиз, онг табыт, жазылыну 28 июльгъа
дери жаращырысагъыз, «Заман» газетни
бүрнинчи августдан алын башларыкъсыз.
Беш айгъа жазылыну бағытасы - 679 сом
25 капекди.

Бизни индексибиз - 51532

Инвесторлагъя къолайлы болумла къалай къуралгъанларыны юсюндөн баргъанды сөз

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

Бизнесни ишин жөнгиллетиу жаны бла ёлчемле къалай тамамланганларды да сюзюлгендиги комиссияны жыйындуунда. Ала РФ-ни Правительствоосуну 2017 жылда 31 яңварьда къабыл көрүлгөн бегимине көре жарапшырылганды.

Докладчыны айтханаина көре, ёлчемле жантадан сюзюлпүт, планнага тиоз шартла кийиргендиле. Баждугов билдиригенича, целевои ёлчемле 48 процентте толтурургъандыла. Ол хар бёлжумде да къалай кемчилекке, чырмаула болгъанлары да билдиригендиле.

Инвесторлары сейирлериң сакылау, республиканы оноуучуларыны бла предпринимательлени араларында байламалыкъла къурау жаны бла тийшили праволу база болгъанын да айтханды. Сөз Интернеттөрдө правительствоолу порталны ишини юсюндөн да баргъанды.

Ёлчемлени арасында уа къу-

рулушу бардырыугъа эркин берип эм жер планланы жарапшырыу жаны бла борчла да салынганда. Къурулуш, ЖКХ эм жол мюлкүл жаны бла министерстону келечиси **Этезлары Русланны** айтханаина көре, бу модель эки бёлжүмден къуралады. Биринчиден, эллене бла шахарлары администрациялары генеральны планнагын хазырларгъа керекдиле.

Бююнлюкде уа аланы 70 процентти къабыл көрүлгендиле, 24 генплан а тинтиле түрдүлдү. «Быйыл 31 декабрьге дери уа бу иш ахырына жетдирилиргө керекди», - дегендени эмде ведомстволаны араларында электрон документле бла алышыны къуралмагъаны бу ёлчемни толтурургъа чырмажынан белгилегендиле.

Бу иш Нальчикде къалай

бардырылгъаны да сюзюлгендиле. Аны администрациясыны келечиси **Алексей Ликсутинни** айтханаина көре, шахарны жаны генпланы хазырды, аны жамааты тынгылаудада сюзюуге хазырланып барады.

Жер ююшлени эм объектлени иелерин эсепге салыу эм аланы кадастры эсепге алыу жаны бла жорукъла

да белгиленипдиле планда. Къыралырыксы эм жер халла жаны бла министри орунбасары **Уяналаны Таймураз** иелекни эсептеге алыу ишлени чеклеринде министерство 9 жумушу толтурургъа жуаплы болгъанын чертгенди. Бююнлюкде аладан 8-си тамамланганларды. Объектлени кадастры эсептеге салыу жаны бла 16 пунктдан а 9-су бардырылгъанды жашауда. Ол муниципалитетте кеслерины борчларын тийшили толтурмажынлары юцион ёлчемле тамамланмай къалгъанларын айтханды.

Кенгешде Къабарты-Малкъарда контролъ-надзор ишни толтуруу, гитче эм орталыкъ бизнесе болушулукъ берип, ток, газ эм жылыу системалагъа къюшшу жаны бла ёлчемле къалай толтурургъанлары да сюзюлгендиле.

Жыйылыу тийшили эсгертиулени къабыл көрюп бла бошалгъанды.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

КЫЙСХА ХАПАРЛА

Биз - алчыланы санында

«Политэксперт» федерал басманы информациясына көре, Росседе талай регионларда производство иги да айып барады. Былай ахшы жетишими болгъанланы санына Къабарты-Малкъар Республика да тюшгендиле.

«Арт жыллапа регионлары экономикалары тири аякъланып башлагъандыла. Ол санда Къабарты-Малкъарда да промышленность производству индекси 101,6 процент болгъанды. Республикада саупай да 3,1 миллиард сом багъасына бек көп къурулуш проектле тамамлана барадыла. КъМР-ни Башчысы Юрий Коков эки мюлк айный баргъанынды юсюндөн да айтханды. Бу бёлжомде 10,2 миллиард сом багъасына сатыу-алыу этилгенди.

Статистика шартлагъа эмде къайсы проектле къайда бардырылып башланганына къарагъанда, инвесторлары распутилактагъа бла областтагъа аслам эс буруп башлагъанларын көрүргө боллукудь», - деп айттылды Татьяна Пашкованы аналитика материалинда.

Минги тау – Россейни эм ариу жерлеринден бири

«Комсомольская правда» газет Росседе хар ким да көрүргө тийшили болгъан сегиз эм ариу жерни тизмесин къуралгъанды. Алай бла аланы санына, тиэрсинде саупай Европада эм бийик къаясы – Минги тау болгъан Къабарты-Малкъар Республика да киргендиле, деп билдиригендиле информагентстволадан.

Телевидениябыз цифригеге көчеди

Къабарты-Малкъарны къырал телевидениясы келир жылдан башлап кече – күн да ишлөп төбөрикти. Бериуле орус, къабарты эм малкъар тилледе жарапшырылгъында.

Республиканы Правительствоосу жаны обрудование сатып алыша къырал заказны жарапшырып тебирегендиле. Бу жылны ахырына дери телекентр орналған мекамгъа да тынгылы ремонт этилгидиле.

Шёндю цифровой вещание республиканы тиьересини 98 проценттинге барады. Аны хайрындан 10 канал көрүздөти. Экинчи мультиплексни къурулушу уа алгъада окъуна бошалгъанды.

Басмагъа **УЛБАШЛАНЫ Мурат** хазырларгъанды.

Багъа бичиу

Айырмалы студентлелеге - энчи стипендияла

Шымал-Кавказ эмда Юг федерал округдан 55 студенттер Сбербанк энчи стипендияла төлөриди. Бу тизмеге тийшили конкурс сайлаудадан ётген жаш адамга тошгендиле. Ол а вузланы экономика факультетлерини студенттерини кеслерини да орталыкъ баллары 4,6 эм андан бийик болгъанланы араларында бардырылгъан эди. Къабарты-Малкъардан да булып стипендияны экеулен алышында, деп билдиригендиле финанс учрежденияны жер-жерли бёлжюмюно пресс-службасындан.

Конкурс айырула артыкъ жөнгил болмажынлары

баямды. Аны хар кезиую да экономиканы, банк ишни энчиликтери бла байламлы эди. Анга къатышханланы билимлерине белгили бизнес-экспертле багъа бичтегендиле.

-Банкны социалын себеплик этиу жаны бла ишнинде билим берип сферагъа бийик магъана берилди. Аны да сейри жоккюду: банкны тамблагын кюню жетишими боллугу нэда болмазлыгы анда ма булыл билими, хунерли жаш төлөю ишлериги бла байламлышы, - деп чөртгендиле финанс учрежденияда.

ТАПЛАНДЫРЫУ

Арбазла айбатланадыла

Нальчикде быйыл шахар тийрелени тапландыру жаны бла муниципал программа къолгъа къаты алынганларды. Анда белгиленинг жумушлана тамамларыкъ подряд организациялана бла келишимиле да этилгендиле, деп билдиригендиле жер-жерли администрациядан.

Билдиригенибизича, тапландыру ишле көп фатарлы юйледе жашагъанла кеслери дурус көртгөн дизайн-проекттеге көре бардырыллакъыдьла. Быйылны ахырына дери битеу да 80 арабазъя къараллыкъыдь. Этиллик ишлөгө 135,6 миллион сом къоратыллыкъыдь.

Шахар округнага жер-жерли самоуправление советини депутатларындан къуралгъан къаумла ремонт ишлөгө көткүлакъ болуп турлукъуда. Бүкүлдө ададан бирин Шогенцуков, Кадыров, Ватутин, Мусов эмда Колонтай атты орамлана болум бла шагырайленгендиле.

«Искож» райондан подряд организациялдан бирини биргайдыри Хасанби Бацев анышилери шёндю не бла көршешгелерини юсюндөн айтханды. Ол билдиригенича, арбазла эски асфальт эмда бордюрла кетериледиле.

Ызыла, ол тийреле тазаланып, андан сора жаны асфальт эм башка затпа да салынадыла. Тийреде дагында чыракъя, кир-кигчык жыйынтан контейнерле, шинтиклө орнатыладыла. Андан сора да, ишчиле төреклени артыкъ бутакъларын кесип кетерилди.

Депутатта көргөнлөрдөн ыразы болгъанлары билдиригендиле, бу район программага тири къатышханын да чертгендиле. Аланы эсгертиуленин бригадада да эс бургъандыла. Быллай тинтиулеле программыны кезиуюнде дайым бардырылгъанлай турлукъуда.

Бизни корр.

КҮРҮЛУШ

Жанхотияда маданият юй салынады

Жанхотияда бир кезиуге юч жуз адам сыйынырга боллукъ маданият юйни күрүлушу къыстау барады. Ол бир къатты боллукъду, кесини да отоуларыны битеулю ёлчеми уа беш жуз квадрат метрге жетерикди, деп билдиридиле КъМР-ни Күрүлуш, ЖКХ эмда жол мюлк министерствосундан.

Проект бла буйиню ичинде хар кереклиси да боллукъду: фойе, гардероб, санузеле, котельня, электроощит, администрацияга бла артистлөгө отоупа, эстрадасы эмда къараучугъа залы да. Алгъа проект бла юйни бир жерде ишлерге умут бар эди, алай ол тийре анга келишегени ючон башха участок излерге тюшгенди. Аны ючон күрүлуш да кечирек башланнганды.

Алай бююнлюкке битеу жер ишиле тамам болгъандыла. Юйно мурдору жарашдырылгъанды,

аны мылылыкъдан сакълауну мадары да этилгенди. Шёндю уа күрүлушчула къабыргъаланы

къалай турадыла. Ал тергеулеге кёре, объект быйыл ноябрь айда хазыр боллукъду.

ЖАШ ТЁЛЮ

Къадалып окъугъандыла

Бу күнледе, билдиригенибиз-ча, Нальчикде Жашыл театра Къабарты-Малкъар кырыл университетни айырмалы таусханланы алғышлау бла байламлы байрам болгъанды. Окъуда, вузну жамаут жашаунда да айырмалыланы КъМКъУ-ну ректору Юрий Альтудов, республикада башха оночу күллукъучула да алғышлап, къызыл дипломларын къолларына туттурдагъандыла.

Махтаугъа тийшилени аралында Огъары Малкъардан университеттин тюрю-тюрю институтларыны бёлжумлерин бошап, бакалавриатла деген

дипломла бла чыкъгъанла да болгъандыла. Тетууланы Амина, Түменланы Альбина бла Лейла, Гелляланы Юсюп, Хасауланы Марина школну айырмалы башаула, университетте да ари къылыкълары, иги окъугъанлары, вузну жамаут ишине да тири къатышханлары бла преподавателлеринден, тенглеринден да айырмалыланы алғышлап, къызыл дипломларын къолларына туттурдагъандыла.

-Бу жетишмелирбиз ючюн биринчи уастызыбыз Эристууланы Зүлейха Рамазановна бла класс башчыбыз Темеккуланы Мұкайны жашы Адилге жокerek ыразылыгъыбызын билдирибиз.

Ала бизни билим алдыргъа талпындыргъандыла, адамлыкъы, адеп-къылыкъы юйретгендиле. Андан сора университете киргенибизде преподавательлеребиз да уллу къыын салгъандыла. Биз алданы бир заманда да унтуруу тюйолбюз.-дегенди Тетууланы Амина, тенг къызыларыны аттарындан сёлеше.

ХОЛАДАНЫ Марзият. СУРАТДА: Тетууланы Амина, Түменланы Альбина, Гелляланы Юсюп, Хасауланы Марина, Түменланы Лейла.

Семинар

Пенсия системагъа терен сингер ючюн

РФ-ни Пенсия фондуну республикада бёлжумню специалисттери Бахсан районда билим бериу учрежденияларында юйретиу эм консультация семинарла күрагъандыла. Озгъан айда алағыа 200-ден аслам инсан келгendi.

Бек алгъа пенсия системаны терминлерини магъаналары, пенсия формууланы къалай төрөлгөнди аныгъылтылгъанды. Энчи эс фонда бла байламлы жумушланы юйден чыкъмагъанлай

электрон амал бла къалай тамамларгъа боллугъуна юйретиуге берилгенди. Алай бла адамла ахчаларыны ёлчемлери жанги формулагъа кёре къалай саналгъанын, пенсия жумушларын жалчытууну амалларын да билгендиле. Ахырында уа сийгенле дагъыда фондну специалистлерине сорууларын бергенди.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Шимал Кавказ күн сайын

Дунияда бек къыын тилди

Кавказ халкълагъа тेरе болгъан тиллени тинтиу бла кюорешген белгилүү россёйли алимлени къауму Къарачай-Черкесе келгенд. Аланы муратлары - дунияда бек къыыннага саналгъан абазин тилли къалай күралгъанын билүүдү. «Ала Абазин району Инжич-Чукун элинде туруп, тинтиуле бардырлыкъыда, керекли шартла жиырлыкъыда. Артда уа абазин тилли битеулю синтаксисине, морфологиясына аталгъан илму жыйымдикъ чыгарлыкъыда», деп билдиригендиле КъЧР-ни башчысыны пресс-службасындан «Интерфакс-ЮГ» агентство.

РФ-ни Правительствосунуу сауғасы алтауланын жетгенди

Шимал Осетияда уастыланы араларында бардырлыган конкурсада алтаулан сайланнганды. Алар ишперинде уулу жетишмиле болдуруганлары ючюн РФ-ни Правительствосунуу сауғасын аллыкъыда, деп билдиригендиле республиканы Билим берини эмда илму министерствосунуу пресс-службасындан «Интерфакс-ЮГ» агентство.

Быйыл конкурсха 16 школ педагог къатышырга сийгенлерине билдиригендиле. Аланы араларында башланнган классларыноктуктан осламыракъ эдиле. Хорлагъанла федерал арадан 200-мингишер сом бла сауғаланырыкъыда, деп айтылады бильдириуде.

Владимир Путинден къагъыт

Къарачай-Черкесе жашагъан Батчаланы Лейлягъа 100 жыл толъанды. Аны Къарачай районну администрациясын келечилери жокълагъандыла, кёп жыллана жигер урунганды ючюн ыспас этгендиле, ахча эмда башша сауғала да бергенди. «Сёйсюз, узакъ ёмюрю Лейлягъа бек улла сауға уа Россияны Президенти Владимир Путинни алтышлау письмосу болгъанды», - дегендиле район администрацияда «Къарачай-Черкес» информации агентство.

Тогъуз миллион сом урлагъанды

Ингушетияда следователе алдынны полиция-чыгыя уулу кёллюлүк этгени ючюн уголовный иш ачхандыла. Ол ведомстводан тышындағы охранада финанс-молиши ючюн жууулап болуп турғанлар, цифри къол ызын башау болуктарине ышанып къойғанды. Ол а тогъуз миллион сомни урлагъанды. Аны юсюндөн Следствие комитети регион управленисыны пресс-службасындан билдиригендиле. Уголовный иш андан ары тинтиледи.

Халкъла аралы авиа көрмючде - Кизлярдан самолёт

Москвада тиэресинде бардырылган МАКС-2017 13-чи халкъла аралы авиа-космос салонда 650 россейли эмда тыш кыяраллы компанияя көрүзтедиле кеслеринын аксер продукциялары. Аланы араларында Дағыстаны Кизляр шахарында электромеханикалар заводда (КЭМЗ концерн) чыгъарылткан төрт жерде МАИ 411 женгил самолёт да бар эди. Россияны Президентини СКФО-да толу эркинлики келечиси Олег Беловенцев Дағыстанның башчысы Рамазан Абдулатипов бла бирге «темир къанаттыя» къарал бошагъандан сора, анга уулу баян бичгенди эмда уучуу аппаратларын производствосун кенгертирье кереклисисин айтканды.

Бек учуз бензин - Чеченеди

Чечен Республика Российской Федерации бензинни багъасы учуз болгъан регионлары тизмесини бек башынданда. Быйыл 10 июльда отлуккуну бир литри 35 сом 36 капек туралади. Аллай тизмесин Росстат тинтиледен сора жарашдырылганы. Ол жана бла алчы болгъан беш регионда Кемерово (36 сом 33 капек), Калуга (36 сом 36 капек), Омск (36 сом 45 капек) областыла бла Хакасия Республика (36 сом бла 48 капек) кирдиле.

Кыттайлыланы себеппилерли бла
Къытайдан компания Кисловодски бла Адлеринда жол иштериге болушурукъду. Ол а алдыннындын эки кере кысыха боллукъуда - 770-ден 334-деги. Ставрополене бла Къобаны курортларын биркүйдирлик жол керек болгъанын юсюндөн XX ёмюрю 60-чи жылларында окуяна айттылгъанади. Алай къольга уа ол энди алтынганды, дегендиле Ставрополь крайны Къуруулуш министерствосунда.

Информагентстволаны материалларына көреке **ТЕКУЛАНЫ Хау** хазырлыгъанды.

ЖАМАУАТ ПАЛАТА

Тюрлениулени магъанасы толу ангылашынмай къалгъанды

КъМР-ни Жамауат палатасыны Советини кезиулю жылылыунда «РФ-де 2009-2018 жылларда телерадиовещанияны айнитыу» федерал целивой программаны чеклеринде республикада цифровой эфир телевиденияны къурауну юсюндөн палатаны эсгертиупери къалай толтурулганлырына къараптанды, регионнан асламы информация органларыны ишилеудери тиитингендии.

«КБР-МЕДИА» къырал казна учрежденияны башчысыны орунбасары **Муаед Дзугулов**-ну докладына көре, башында сагындылган планны чеклеринде бююнлюкде республикада телерадиовещанияны айнитыу жаны бла мадарла этиилп бошалгандыла, бир-бир элледе бу жаны бла къурулуша бардырылады. Жаны телевидение оборудование алырча къырал заказ толтурулады, аны ючюн керекли документте жыйышдырылганды.

Энчи эс асламы информация органлары «КБР-МЕДИА-га» бирикдириуну темасыны бурулганды. Муаед Хацукович айтханча, бу иш республиканы Правительствоосуну 2016 жылда 17 октябрьде чыгарылган 545-чи номери оноону чеклеринде толтурулганда. Аңа көре, «Кабардино-Балкарская правда», «Заман»,

«Адыгэ пасълэ», «Советская молодёжь» газетле, «Литературная Кабардино-Балкария», «Ошхамахо», «Минги-Тау» журналда, вещательный телевидение канал, «КБР-инфо» информации агентство, «Эльбурс» басма юй «КБР-МЕДИА-ны» санына киргендиле. Андан тыш холдинг Культура министерстога къошулганды.

Бу тюрлениулени аланы ишлериин бютюн игилендирир эм оптимизация этер муратда бардырылганда. Андан 7 миллиондан аслам сом аялганды. Бир адам да ишин тас этмегени, журналистлени хакълары азыамагъанды, газетлери чыкыраларыча чыгып туртъандыла. Телевидение да

бериулерин, алгъадача, хазырлайды, басма жиye китапла зарфа урларыла, деп билдиригендии докладчи. Аны сёзлерине шағаттылкыны «КБР-МЕДИА-ны» башчысы **Людмила Казанчева** да этиледи.

Болсада, бу жыйылыу даулашсыз къалмагъанды. Милдет тилледе чыкырал газетлени почтальонла ыйыкъыла бир-эки ке кептиреди.

Редакторла белгилегенлери,

ишилмелегенинде да барды – адамлагаты күн сайын чыкыралыган газетлени почтальонла ыйыкъыла бир-эки ке кептиреди.

Болсада, бу жыйылыу даулашсыз къалмагъанды. Милдет тилледе чыкырал газетлени почтальонла ыйыкъыла бир-эки ке кептиреди. Тюрлениулени хатасындан аланы кеслерини бухгалтериялары кетерилгенди, тыш авторлагатыгоно-рарларын төлеу болмагъанча къынында. Аны ючюн аланы материаллары артыкъ басмаланмайла, газетде уа ансыз жарамайды.

Периодика, алгъынча, тюрлю-тюрлю тюрсөнле бла чыкымайды. Керексиз бардырыл-

тъан тинтиуле да кёп чырмалуукъ этгендиле. Бу эм башса сылтауланы хаталарындан газетлелеге сейир азайгъанды, ишге да тыйычла чыгъадыла, дегендиле ала.

Былайда ана тилле бла байламмы проблема да кётюртолгенди. Советин члени **Уяналаны Борис** айтханыча, жаш адамларына аны тиллеринде сөлеширге юретиуде газетле да болушукъ этерик эдиле. Школлагъа аланы хакъсыз береге түрсакъ, себеп болур эди, дегендиле ол.

Алай жыйылгъанла бу мадар халыны тюрленидиририне артыкъ бек ияннамагъаныла, болсада бу теманы палатаны эндиги жылылыунда созергеле келишгендиле. Культура министр **Мухадин Кумахов** чөртгенича, сабийле ёз тиллерин билмегенлериnde улутарслык ата-аналадады. Ала балаларыны аттестларын аман белгиле бла бузмаз ючюн аланы бу дерследен эркин этидирдиле, дегендиле.

Ахырында кётюролген проблемаланы тамамлауда бла байламмы талалы оноону проектлери къабыл кёрюлгендиле, алай жыйылгъанла кёп сорулада бир оюмгъа келалмагъандыла.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.
Сурат авторнруду.

ЖЫЙЫЛЫ

КъМР-ни кёп фатарлы юйлеге тынгылы ремонт этиу жаны бла регион операторуну келечилери Элбрус районда жашау мекемлери иелерини биргилүлерини эмдя юйлени жумушшарына къарагъан управляемый компанияланы таматалары бла тюбешгендиле. Аны кезиүонде жашау жүрт – коммунал жумушшаны хайырлана, сагындылган жангыртыну бардыру жаны бла эчин фонду къурау вопросла созылгендиле. Жыйылыгуя жер-жерли администрацияны башчысыны орунбасары **Муаед Азубеков** да къатышкан эди.

Сорулагъа регион операторуну келечилери **Артур Шогенов** бла **Абдулчарим Казанов** жуупала бергенди. Биринчиден, ала бу фонда

лерини борчуду. Аны себепли ахчаны да ала кеслери жыяргъа керекди. Алгъада аны тюзлюгюне ишек болуучу эсе, Конституция сюндюн былтыр мартайда этилген оноону бла былтай төлеуле законлу халда жыйылгъанша шарт белгиленинди.

Фатарлары иелери бу ахчаны энчи счёт ачып анда жыяргъа да болукъуда. Анга жаланда аланы юйлериине ремонт этилди. Башхана айтханда, мында «Бир юй – бир счёт»

этенчча хайырланыргъа эркинлеклери жокъду. Алай тийишил программада белгиленненгиле кёре, аланы юйлериини тынгылы ремонт этер кезиүү жетген эзе, оператордан аны толтурууну къатысоруэр эркинлеклери уа, сёсөз, барды.

Тюбешиуда айтылганда кёре, тозурагъан неда оюп кетерире деп белгиленген жокъду жашагъанланада былтай төлеуле жыйылмайыла. Башхалагъа уа аны ёлчими быйыл (фатарлары бир квадрат метри ючюн) б 6 сом 22 капек болады. Ахчаны Регион оператор жыяя, квитанцияланы да ой жибереди.

Адамла юйно кесине энчи счёт ачын эзеле уа, алай къаягытланы жибериу бла ала кеслери къурагъан организация кирешеди. Анда къергүзтүлгөн төлеу а, фатарлары иелери жыялыны, аллай оно этселе, башында сагындылгандаан эссе асламыракъ болургъа боллукъуда. Адамла ахчаларын энчи счёттүү оғөзесе регион оператордорда жыяргъа неда жыйылмайыла оноун этмеселе, алар тамамлауду жер-жерли самоуправление орган къолгъа алады.

Дагыда операторуну келечилери айтханыча кёре, фатарны арендагъа алгъан адам бу ахчаны төлөрке ке-

деген жорукъ ишледи. Бу амалны бир энчилиги – былтай счёту ким ачса да, башхасы жокъду, анда жыйылгъан ахчан кёп фатарлы жиye жашагъанланы барынкыды, жангыртыу ишле бардырыгъа керек болса, алар аны кеслери сюйгөнлөрчика (жаланды сагындылган жаны ишлөгө) жөнгөл хайырланыргъа боллукъуда.

Ахча былтай счёту угъай, регион операторда бир «Казанда» жыйылса уа, ол операторуну мюнлю болады, фатарлары иелеринде аны кеслери умут

рек тюйюлду. Ол, айтлыгъаныча, аны иесини борчуду. Къолайсызлагы эмдя лотогата алыргъа тийшил болгъанлары бу жаны бла билеклик этер амалла да белгиленгендирилек закон бла. Алай былтай адамла, биринчиден, төлеулерин толусунлукъ берире кептиреди. Аны талай кесегин артыкъ алып ючюн а, социалын къоруулла орталагъа барыргъа тийшилди.

Жыйылыну ахырында Артур Шогенов бизнис къыралы жашау жүрт фонду жангыртыу жаны бла улуту программа бардырылган башлангынан билдиригендиле. «Аны хайырлындан ононбеш жылдан адамлары тозурагъан жилемен кёчкорю проблемадан къутулуп амал боллукъуда. Ол башкы сёзлүк тюйюлдюле, ким не айтса да. Аны себепли кёп фатарлы юйлеге тынгылы ремонт эту фондуну къурауга да ие кёзден къарагъа керекди», - деп чөртгендиле ол.

Муаед Азубеков, тюбешиуге къатышканлагъа ыразылыгъын билдирип, мында кётюролген тема адамлагаты бек магъаналы болгъанын, ол себепден аны хар энчилигин да англатыгъа мындан арысында да эс буруп турургъа кереклисип белгилегендиле.

Алиса ТАРИМ,
Элбрус району жер-жерли администрацияны пресс-службасыны башчысы.
Суратланы ХАДЖИЛАНЫ Жамал
алгъанды.

ДЕРСЛЕ

Игиликни аманлықдан айрырырға юретгенди

Озған ыйыкъда Т. Мальбахов атты қырал мильт библиотеканы оқыузын заңыны ишчилери Сайбилини эм жаш төлөнүү чыгъармачылыкъ дверөцинде солугъан бала-лагы деп, адам кесин къалай жюрюнтургө керек болгъаныны юсунден къылыкъ дерс къурагъандыла. Аны Нанова Лариса бла Индира Тхакахова бардыргъандыла.

Эс буруп башлайды. Аны юсунден жағзанды Владимир Манковский назмусунда:

Бир жашчыкъ атасына
Чапханлай келеди.
- Не заты «иги» деген,
«Аман» деген неди?
...Бек көрөт зат адамгъа,
Билип къой – къылыкъды:
Ессе да, тонгуз бала –
Тонгузлай къаллыкъды.
(Жүртубайланы Хыйса кө-

ёмюрлюк затта кирдидиле.

Ма аллай бийик сезимлени къатларында, аладан артха къалмай, бир ызды аманлыкъ жюрюндө. Аны көп тюрлю бети барды – ётюрөк айтту, уручулукъ, зарлыкъ, къатылукъ, эринчеклик, къоркъаллыкъ, къызғынчылыкъ, кесим деп алланыу, сатыхчылыкъ... Бек осалы уа – наркомания бла аракычи ичиудюле. Бу эки зат –

жуапла бергенди. «Ыспас этген сыйлы сёзле», «Огъурсузму, халалмы?», «Иги ишилэт» дегенчә темала сабилені сагышында бергенди.

Быллай тюбөшиүледе библиотеканы ишчилери видеороликлени хайырланнанлары көп затты эсде къалырча этеди. «Халаллыкъ дүнини къоруларлыкъ», «Игиликни юсунден притча», «Игилик бла аманлыкъ. Къыйсы хорлайды?», «Тау патчахны дорбуннада», «Хар не да кесибизденди» дегенчә къысха кинолагъа къарағанда сабиlle.

Максим Дунаевскийни «Ветер перемен» деген жыры уа бу шашкыга бир да болмагъанча тап жаращанды. Дерсге тынгылагъан, анга къатышкан сабилені бетлеринде күлакъыт алмау нeda суукулукъ эслемегени би ишни къурагъанла тиuz жолда баргъанларына шагъатлыкъ этеди.

Дагыда библиотекада бу темага атаптган китап көрмөд чада къурагъан эди. Алада тау адет-төрөн, кесин къалай жюрюнтуроңу жоркуларыны, биз юлгю аларыча, иги адамларбызынды көлөрлөнгендерди.

Дерс ахырында сабиlle, ала уа къырькъ bla беш бола эдиле, алана юретиүчүүлө да ёсуп көлгөнлөн тиuz ызгъа салыуда билай ишлени улуу магъаналарын чөртип, къурагъанлая ыразылыкъларын айткандыла эм эсде къалырча, суратта тиүшгендиле.

КЕРТИЛАНЫ Сакинат.

Былай көтюрөм болгъанлай! – деди. -Бир ай болжал береме, иш тапсанг, сени бағып турлукъ тойюлме, айрылыр гъаюшерикбиз.

Къоркъутма, менича жашашында тапсанг, эринингени этесе. Заманлары озуп баргъан къызла топпа-толудула. Биш силкинесе, менден игинин тапсанг эди, бармагым bla чакъыргъанлай, чапханлай келмес эдин. Мен ол сен салгъан болжалыны да сакылап турлукъ тойюлме, бусагъат окуна кетейм-, дед, Ахмат кийимлерин жыяргъа тебириде.

-Төзөрмө, -деди къыз, -эрge бармай, заманлары озуп тургъан къызла бар эселе, сенинча көп болгъандан къылыш турдауда күйлөрлөнде.

Ахмат бла сөз болгъанын эштегенден кора Алий-Мыра, келип: «Ойондай квайт, жангыз кесинги мында атын къоярыкъ тойюлме», -деп къысыд. Сурат къайтыргъа унамады. Ингр сайын шуу деп тургъан фатарына келгени къыйындан-къыйын көрюне башлады. Көп туралмады жангызылыкъга төзюп, Ахмат бла жараши.

-Къызым, биш этдинг алай. Тюрленингени этерик сунаса, биш тургъу татлыкъыннан кишилди. Ахмат а биягъы диванды узун тюшүп, хурулдауна бардыра.

Тартады юсунде жабыуун оп ачыула:

-Къачаннага дери турлукъса

да ыразы эдиле олоноуга.

ТЕКУЛАНЫ Xaya.

Оюм

Жер жюзюню артыкъ жылылысы неге айланыр?

Бу жай биз сюйгенча болмагъаны Ара Россейде жашагъанлағы туурады. Эндиги заманын юсунден а имлу не айтады? Жюз жыл озгъандан сора бизни ызыбыздын келгенле къалай тюрлю климатда жашарыкъ болурла?

Бюгюнлюкде алимлени, политиклени эм башха адамлары асламасы заман оза барса климаты да башха боллукъуна тиүшнингендиле. Аны эсеплери уа жер башында жаны болгъан зар татха да ёлюмдю. Аны анылағандан салыннаны 2015 жылда Париж келишигиме көл. Анга көре, индустрингъа дери болгъан температурадан бусагъатдагы эки градусдан көлгө тюрленидиримезе тийшилди. Айлайсыз улуу жылнын парник халлы халекликтеги айланыргъа боллукъуна юсунден аита, би ёлчөм көргөзтүлгөн эдэ бизни 1994 жылда ишибизде. Аны мағанасы уа недеди?

Къысха айтханда, планетада парник газлары – углекислотада метаннан – чачылышырға боллукъ улуу жылыштырылган жерлерди барылда. Алай бла, углекислүү газ хаудадан эссе долайда эли кереге көбүрек жайылды. Дагыда сунуу төрлигүндөн метангидратта көп халда жыйынтып дыла. Жер жюзюно орталыкъ жылукъулугъы «ёгенини эсебинде ол газла, аслам халда хауагы ычынып, парник эфектин бузул тиберикидиле.

Парник халлы халекликтеги жерин табып тибериендей, хауаны иссилиги жылзе бла градуслашы көтүрүлүлүкъ! Ол Жерни Венерагъа ушатырылды. Долайы күрүп, басым улуу болуп, углекислүү газ башхаладан эссе көбүрек боллукъду. Жер жюзюнде жашау къурурукъду. «Адам улуну эм даражалы келечилер» кеслериңе деп ишилген бүгүлгар жерле да кишини күттүрдүлүкъ тойюндөлө.

Биз жукъ этмей турсакъ, Жерни орта планеталыкъ температурасы 100 градус иссилигиле белгиле 300 жылнын ичинде жетерикидиле. Парник халлы халекликтеги болдурмазы алыкъа онгубуз барды. Жарсыгъула, проблеманы та-мамларын жылдан-жылгылтакъын болады. Бир-бир политиклөр даулашладан күттүлмай тургъан кезиүгө, заман озуп кетер деген къоркъуу чыгады.

Алексей КАРНАУХОВ, РАН-ны ИБК-сыны замата имлу күлпүкъчүсүнү, хауаны тюрлениупери жаны бла эксперт. «Аргументы и факты» газетадан.

Адам жашау узуну ёседи, юрепенди, аны бла байламлы аманнан, иигиге да көз къарамы түрлени бараады. Ол кеси кесинни юсунден мен да бу дүнини кесегиме деп алай аңылап башлағанда: «Игилик неди? Аманлыкъ неди?» - деген соруу тууадыла. Ол биргөн шашамагъан, ушагъанын къой, жана даралыкъ, къарағанда түрлөн көрдиле.

Дерс экиге бёлүннегендии. Биринчи кесеги – ашылышынни юсунден. Экинчиси – осалышынни. Игилик жашауна тууругүдү. Ол аңыламтагъа анаята, балагъа, жууукъ-ахлунга сюймеклик, шүйхлүкъ, жандаурулукъ, адамгъа билеклик этиши, керек жерде болушу, жигитлик дагыда алача чиргенди.)

Дерс экиге бёлүннегендии. Биринчи кесеги – ашылышынни юсунден. Экинчиси – осалышынни. Игилик жашауна тууругүдү. Ол аңыламтагъа анаята, балагъа, жууукъ-ахлунга сюймеклик, шүйхлүкъ, жандаурулукъ, адамгъа билеклик этиши, керек жерде болушу, жигитлик дагыда алача чиргенди.)

Игилик бла аманлыкъ – дайым бир бирге къаякай көршүп бардырады. Кесибизини къалай жюрютгенибизге көре тагылдауда олки аңыламын биэз. Быллай аңылышынни дерсге сабиlle сийоптойынлашындыла, кеслери да къатышхандыла, оюмларын айткандыла, оюн халда хазырларынан викторинаны сорууларына

«Жарауул жүртлары, ырыс-хысы болгъан, аягъы юсунде къаты тургъан жашды. Аңа барсан, бийчече жашарыкъса, не керегинги да табып турлукъса», -дедиле. «Таныгъаным, билгеним тююлоду, мен барыргъа керекме анга.

Ахмат Суратны оюла тургъан гытысына элтмеди.

Жашау халла

Кеси жыгылгъан да жиляй көреме

«Жарауул жүртлары, ырыс-хысы болгъан, аягъы юсунде къаты тургъан жашды. Аңа барсан, бийчече жашарыкъса, не керегинги да табып турлукъса», -дедиле. «Таныгъаным, билгеним тююлоду, мен барыргъа керекме анга.

Ахмат Суратны оюла тургъан гытысына элтмеди.

Дагыда болдула Сураттын тилем келгенле. Аланы да умутларын юзүп къайттарды. Ауур къабакъын таушу эттирип арбазыга эркин атлагын Ахматтын көрсө уа, къанат биттэнча болуп, чартлап чыгъын эди. Аны уа жыл саны отуз бешден озгъан се да, къысха заманын ичинде юйдегили болур умута жокто эди.

Алай къызыны тилем айланнанларын эштегендиле, ол да сагыншылы болду. «Күттүлүп къояма», -деп къоркъду. Сора бир ингирде келди да: «Бир бирибизни танымагъанба, билмегене тюйюлбоз. Хо, дай эсэн, бир ингирден озурдым къачырып кетейм», -деди.

Эрттегенд бери жүргөндин көл этдирип ашырды. Юйдегилери барсы да, ыразы эдиле олоноуга.

Алай-Мырза къызын кимни жашы тилеменин билгендие, ырызы болду. Ол Ханаунын асасын, асасын да иги таңып болтанды. «Алай астын адамлардан түртгъан жаш аман болмазгъа керекди», - деди да, келечиленин көл этдирип ашырды. Юйдегилери барсы да, ыразы эдиле олоноуга.

Эски сурат

Эллилени болушлукъчулары

Алғыннаның кыралыбызын кезиүүндө хар элде ара мюлкөл бар эдиле: колхозла, совхозла. Алада урунгана маңылык, жерчилик бла күрөшгендиле. Сабанлана мирзөу ёсдоргендиле, биченликледе мал аш хазырлагандыла. Иш көнди.

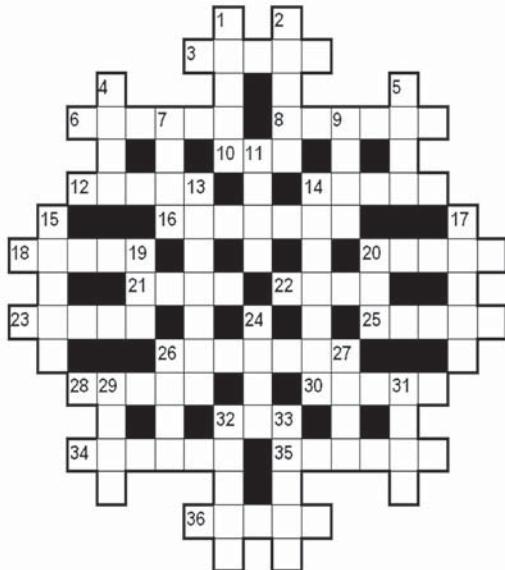
Бу бет жарыкылы ариу кызыла уа «Былым» союзому болушлукъчулардыла. Ала хобуста зыгтыла орнатадыла. Кюз артында уа аламат тирилк жыйнандала. Сурат 80-чи жыллада алынганды.

ОСМАНЛАНЫ Хыса.

ЭНИНЕ: 3. Аны бла этилген отда гыржинишилдиңинапарыбыз. 6. Харекет, байлык. 8. Аллай малын күрмөн этерге жаралмайды. 10. Аны бла келген кетмейди, дейдиле. 12. Дүнини жарташан. 14. Уллу гебен. 16. Кисловодск шахарына таулу аты. 18. Аны бла чийин орадыла. 20. Адамъя багъя бердирген зат. 21. Намазда тилемки ахыр сёз. 22. Учхара деген мағъданада жүргөн сёз. 23. «Жоллах» деген позманы жазынан малыкъя поэтин аты. 25. Тейрин ийлерге деп этилген керек. 26. Кын алыу. 28. Чойнотюле иш этимеген кион. 30. Кийикни ариу. 32. Ол къубузда, садакъда да, садакъынын керегендөл балоды. 34. Къайсынны назмусунда ол, ёпзелени миёйзэрленинде ойтъя къарай, хорбиз олпип келеди элге. 35. Тыш кыралла бла байланыш жүрүтөн адам. 36. Бир тюрлөл бир затдан сен көрөн ишилек.

ЁРЕСИНЕ: 1. Аягч суу быргы. 2. Бир ишини этген къоуму адам. 4. Европаны бла Азияны бёлгөн суу. 5. Ичи. 7. Тау артында къоншубуз. 9. Л. Толстойнун романында ол кесин поезд тибюне атады. 11. Аллай тепсөү ансамбл барды бизде. 13. Мухаммат файтамбарны (А.с.б.) Меккадан Мадинаға къашханы. Энди көчпөнчүлөнгө айтадыла алай. 14. Бир сөзтө къажау мағынаны жүрүтөн сёз. 15. Жыгышуу бла көрөшген адам. 17. Ат къош. 19. Жюрек күнгандырыган ариу сёз. 20. Нольчикде юйледе ол экиден башшап онтөртөдө жетеди. 24. Таулула аллай дивизияда уруш эттөндиле алгыла. 26. Шахарчылыны баҳча эттен жерлер. 27. Суратка къараачайлыя былай айтадыла. 29. Тюклю алма. 31. Ити деген мағъданада жүргөн сёз. 32. Бир къауму миллелени жыйындырышынан, экономикасынан, политикасынан да бир болгъян, чекле тохтаждырылъян жер. 33. Ол тил жаланды медицинада сакыланады.

СЁЗБЕР

ГАЗЕТНИ 131-ЧИ НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАНГАН СЁЗБЕРНИ ЖУУАЛЛАРЫ:

Энине: 5. Көпчек. 6. Аманат. 9. Кекел. 10. Чатыр. 11. Акъусут. 12. Бекир. 16. Аначи. 18. Балаууз. 19. Къанатуу. 20. Жамаут. 21. Жингирик. 22. Итака. 25. Садакъ. 30. Алёша. 31. Жарау. 32. Жауун. 33. Шинтик. 34. Къаплан.

Ёресине: 1. Төречи. 2. Экран. 3. Батыр. 4. Таукъан. 7. Теке. 8. Ууч. 13. Казарма. 14. Къаназир. 15. Къунажин. 17. Ашхабад. 23. Тула. 24. Кишимир. 26. Азamat. 27. Аууш. 28. Малка. 29. Жалкъа.

Учредительле: Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бла Правительствосу

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Ж.Ж.

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ТЕКУЛАНЫ Хаяу
(баш редакторну орунбасары),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редакторну орунбасары),
ТОКЪПУЛАНЫ Борис
(жуупалы секретарь),
МОКБАЛАНЫ Зухура (бёлмөнно редактору),
ТИКАЛАНЫ Фатима (бёлмөнно редактору).

ТЕЛЕФОНЛА:
Редакторну приёмный - 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жуупалы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманды эм асламынан информациянын эркинликтерин къоруулла жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрьда регистрация этилгенди.
Регистрация номер —ПИ № ТУ 07-00118. Индекс - 51532

Газеттени басмады КъМР-ни Басмада эмдә асламынан коммуникация жаны бла къырал комитеттин компьютер службасы хазыр эттениди.
Газет “Тетраграф” ООО-нын типографиясында басмаланынганда.
Нальчик шахар, Ленин аты проспект, 33

Номерге графикте көре
19.00 сағатта къол салынады.
20.00 сағатта къол салынганды.

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН

ЧЫГЫРГЪАНЛА:

Мокталаны Зухура -
дежурный редактор;
Кетенчиланы Зульфия - жуупалы
секретарынан орунбасары;
Зөзөлланы Лида - (1, 2, 3, 9-чу бетле),
Төмөлланы Залина - (4,10,11,12-чи
бетле) - корректорла.

Тиражы 2100 экз. Заказ № 925
Багъасы 15 сомдуу

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ
ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин аты проспект, 5
электронный почтасы:
elbor_50@mail.ru